

309361 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ జూన్ నెల 4 వ తేది మంగళవారము } No. 54
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర వైశాఖమాస బహుళ దశమి గం. } సంచిక ౫౪

అమృతాంజనము

తలనొప్పిని తక్షణము మాన్పును.
అన్ని కొప్పలకు పరమామృతము.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.
తలనొప్పిల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పిల కార
దోలును, వాయువు
బొట్ట పోగొట్టును.
నువాదనగలిగి యుండును.
వ్రతీయింట నుండగినది.

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

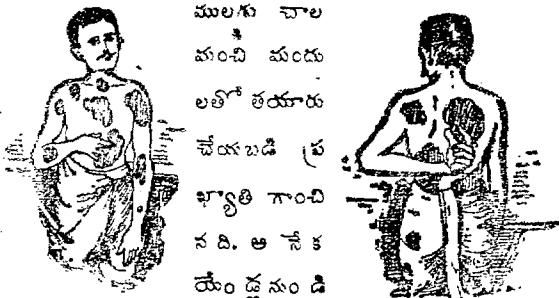
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మదరాసు.

తామర తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0. 12-2-8-0. 100-కి రూ. 20.
రాజరాజి గుర్తుగల తామరతైలము పూతిసాక
ములగు చాల
మంచి మందు
లతో తయారు
చేయబడి ప్ర
ఖ్యాతి గాంచి
నది. అనేక
యేండ్లనుండి

యొన్ని తామర నాలుగుసార్లు రాచిన తోడనే పోయిన
దని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. కాన తామర తీట
ఏనుగ గట్టి మొదలగునవి గలవారందఱు ఈ తైలమును ఒక
సారి వాడి చూడ గోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయుండదు.
చర్మము నలు వెక్కిడు, పుండు పడదు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, మదరాసు.

సర్వవృద్ధి విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్క్) 588
దుబ్బితో వచ్చువారు సంవత్సరముతో పోవుదురు. ఇది
గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.
ఇది ప్రతి వటుంబమునూ దుండ
రిల సిన మాఖ్యమధము. ఆంగ్ల,
యూనాని, జేయలై ద్వలచే పొగ
డగించుచున్నది. ఎన్ని దినము
లుండినను మందు గుణముమాడదు.
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు
విషబంతువుల కాటులకు నువ్వో
గించును. కెలపాకట్ 1-కి 0.8-0
పోస్తే 0.8-0. 1 డబ్బీ పాకట్టు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తే 5-0-0.
ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తిప్పించుకొనువారికి పోస్తే ఇవ్వం.
తర్జుమలకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1-6 నెంకటేశమ్మ స్ట్రీట్, పి.డి. పోకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

1000 రూపాయలు
మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోక ప్రసిద్ధమైన
సాలామిసిరి మురబ్బాను నేవించండి. దీనిని నేవించిన యెడల ధాతుపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ
మొదలయినవి. కలుగును. స్వప్నస్థితియు, ధాతువు మాత్రములో కలిసిపోవుట,
నీరుచురుకు, బహుమాత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానను. దీనివలన మంచి గుణము
పొందిన అనేకులు రంగోల్, సిసాంగ్, సిలోన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి,
మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపుత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు.
కావలసినవారు ఆగ్రహస్థానపును పంపినచో బహుమాన పుత్రికల కాపి పంపుచును.
ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి వై కనుపరచియుండు బహుమానము యియ్య
బడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమూలముగా పొందకచ్చును. పార్శ్వలకు కొను
నచ్చుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యందుట చూచి తీసికొనవలయును. అనపాన
పుత్రిక పార్శ్వలతో పంపబడును. ఏకెంటులు కావలసియున్నది.
15 కులాలు తేబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. కపాలఖర్చు 1-8 డబ్బీలకు 6 అకాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,

సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలీమందు

రామభాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలీమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ

మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు నమ్మకమైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యోపధము:— ప్రపంచమందంతటను! మన్యపు జిల్లాలయందు
పెక్కుమందికి జ్వరప్రదముగ ఉపకరించింది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి
యున్నారు. ఎంత విషవజ్వరమైనను, జీర్ణించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును.
మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు ఒకమాత్రపు మన్యజ్వరమో జ్వరము నిశ్శేషమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. పసిపిల్ల
కు ద్రావకపు ఇసనాఫలీని బాడవలయును. ప్రతి రసవాదిదగ్గర దొరకును. (984)

పోశ్ మెంటు:— (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గొరియోకంపెనీ, బొంబాయి.
చెన్న రాజధానియందు పోశ్ ఏజెంట్లు:— డబ్ల్యు. ఈ. స్లిట్ట అండుకో, మదరాసు.
దగ్గరనులను జూచి మోసపోకుడు.

శ్రీమదాంధ్ర బహండ్ర పురాణము

(కద్య కావ్యము)
వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదనెనిమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? కులభేదము లే
కలిగి? ఆచారవ్యవహారము తెల్లెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు
విషయము లెన్ని యొందు స్పష్టముగ వివరింపబడి యున్నది.
గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నది.
ప్రతి మిగుల నులభము. 900 పుటలు అచ్చుత్తమ ప్రతిపాత్ర
యన్నది. వెల రూ. 0-0-0. కర్పణు వేతే.
శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము
తైలి:— మలభిషి, మృదుమధురము, భారగర్భితము
3000 పద్యములకలపు. మంచికాగితములపై అచ్చు. కాలిఫో
రైండు ధర రూ 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.
(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
తెలుగు పండితుడు, ముద్రినిపర్ట్ పాణ్యూలు, వడప

ప్రకటన.

1. విద్యా విశ్వప్రకాశిని వెల 0-10-0.
కల్పనాస్వరమున కుపయోగమగునట్లు ఖండ ప్రస్థాన
మున్న యోగవిషయమున్న తెలియబడును.
2. కృతిహస్త పాటము వెల 0-6-0.
కాళిక నామస్తుతిన్ని, శబ్దమున్న తెలియబడును.
ఉదాహరణ: హంసధ్వనిరాగము, సూపకతాళము.
తికిట, రుణుక, ఉప్పద్రవ్య నృశింహశాస్త్రి,
నినప, గరిప, సంగీతలక్షణ విద్యాక
మనసు, కరుగ, (1176) అచలాచరము.

విజ్ఞానచంద్రికా పోషత్పరిక్ష 1918.
బహుమతులు రూ 250 గొక్కముగను రూ 200
విలువగల పతకములు గనుపంచి పెట్టబడును. నియమములకు
క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు. (946-188)
అచంట లక్ష్మీకృతి, బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం.
మేనేజరు, మాట్టుకోడు, మదరాసు.

ఇండియాగవర్న మెంటుయొక్క వైనాన్ను డిపార్టుమెంటు.

సం. 1250 - ఎఫ్. సిమ్లా, 1918 వ సం॥ మే 11 వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తము క్రింద, యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెజెస్టీవారి దొరతనమున కియ్యబడును.

- వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ॥ 105 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లించబడునవి

ఇవన్నీ,

వచ్చుబడి పన్ను లేకుండ

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లున్నా

జారీచేయడము.

అనలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్న మెంటువారి రీవిన్యూలున్నా ఆస్తిన్నీ హామీగా ఉండును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

జారీ వెల:—దరఖాస్తు చేసికోబడిన ప్రతి రూ॥ 100 కు రూ॥ 100.

శుద్ధి:—సంవత్సరమునకు నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ చొప్పున ఆరేసి నెలల కొకసారి ముప్పి 15 వ తారీఖునకు సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖునకు చెల్లించబడును.

కొనిన తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు వడ్డీ, పత్రములు కొనిన కాలముందు ముందుగా చెల్లించబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖుకు తరువాత పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనబడు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు నుండి 1919 వ సం॥ ముప్పి 14 వ తారీఖు వరకు వడ్డీ, కొనిన కాలముందు ముందుగా చెల్లించబడును.

విశేష మైన హక్కులు:—ఇకవివాదలు ఇండియా గవర్న మెంటువారు జారీచేయు ఏదేని దీర్ఘకాలపు బుణమునకు వడ్డీ లేదు ఎంత ఏర్పాటుపబడియున్నప్పటికిని, సదరు బుణ మునకయి వైకము కట్టు కార్యము కొఱకు రొక్కముతో సమానముగా 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములు, వాటి చెల్లుబడి కాలములో సమాన విలువకు అంగీకరింపబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్ర ములమీద వడ్డీకి వచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అది, యితర వచ్చుబడిమీద ఆపన్న కట్టవలసిన రేటును నిర్ణయించడము లో గణయింపబడును, మరియు దానికి అధికపన్ను (సూపర్ టాక్సు) కట్టదగియుండును.

సెక్యూరిటీలు ఏరూపముగానుండునది:—యుద్ధపత్రము లు (ఎ) ఇన్స్క్రిబ్డ్ (రెజిస్టరైన) ప్లాకు సర్టిఫికేట్ల రూప ముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్లరూపముగానో జారీచేయబడు ను. తదనంతరము ఇష్టమైనయెడల, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులు, చేరరు (హాజరు వెట్టువానికి చెల్లుబడిగల) పత్రములు ఉన్న ప్రదా ఆపత్రములను, కర్చులేకుండ పుచ్చుకోవచ్చును.

యుద్ధపత్రములు కొనుగోతు ఫలనిరూపముగా జారీ చేయబడవలయునని ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి యుండని యెడల, అవి, ఇన్స్క్రిబ్డ్ (రెజిస్టరైన) ప్లాకు సర్టిఫికేటు రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, ఆలస్యము కాకుండుటకై మొదట, పాథ్యమైనంత కొద్దిసంఖ్య చేరు చేరు నోట్లుగా జారీచేయబ డును; ఆయితే అటుతర్వాత, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులుగా ఎట్టి విలువగల నోట్లకు దరఖాస్తు పెట్టుకోబడునో వాటిని, ఖర్చులేకుండ, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు ఒక్కచే ప్లాకు సర్టిఫికేటు జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలోన గవర్న మెంటు ఆఫీసులలోన కొనుట

1. రూ॥ 100 గాని నూరుతో గుణించిన (పూరా నూర్లుగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువగాగల (ప్రామిసరీ నోట్ల రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినవివాదలు,

(ఎ) బెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేదేని ఇండియా బ్యాంకింగ్ లోగాని విద్యుత్తముగా దరఖాస్తు పెట్టుకోకుండను,

(బి) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసువద్దగానియే అకౌంటెంటు జనరలుయొక్కయైన లేదా కంట్రోలరు యొక్కయైన ఆఫీసువద్దగానియేదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెన్ట్ గాని సబ్ ప్రెజిడెన్ట్ గాని దరఖాస్తు పెట్టుకొనినవివాదలును

1918 వ సం॥ జూను 8 వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు వీనితో జతపరచబడిన నమూనా (ఎ న మూనా) ప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్ర ముల మొత్తమును వివరమును, కొనుగోతుయొక్క పూర్తిపేరు ను వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెన్ట్ చెల్లింపబడవలయు నని తానుకోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతేయే నమూనా ప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

గవర్న మెంటు ఆఫీసులవద్దను బ్యాంకులవద్దను ఇన్స్క్రిబ్డ్ ప్లాకు రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్స్క్రిబ్డ్ ప్లాకు రూపముగా యుద్ధపత్రములు, రూ॥ 100 ల లేదా దానితో గుణించిన (పూర్తిసార్లు) మొత్త ముల విలువగలవి, 1918-వ సం॥ జూను 8-వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14-వ తారీఖువరకును, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించిన వివాదలును దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన వివాద లును, సరాసరి కలకత్తా పబ్లిక్ బుణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ క్రింది ఆఫీసులలో దేనిద్వారాగాని, తీసికొనవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే అకౌంటెంటు జనరలుయొక్క యైన కంట్రోలరు యొక్క యైన ఆఫీసు;

(బి) బెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకు లయొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేదేని ఇండియా బ్రాంచి;

(సి) ఏదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెన్ట్ లేదా సబ్ ప్రెజిడెన్ట్ దరఖాస్తులు వీనితో జతపరచబడిన నమూనా (A నమూ నా) ప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తుదారునియొక్క పూర్తిపే రును వైవిలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెన్ట్ చెల్లింపబడవలయు

నని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతేయే నమూనా ప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండ వచ్చును.

పోస్టాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్స్క్రిబ్డ్ ప్లాకు రూపముగా గాని (ప్రామిసరీనోట్ల రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ॥ 25 విలువ గలవిగా నైనను దానితో గుణించిన (పూర్తి రూ॥ 25 ల) మొత్తపు విలు వగలవిగా నైనను, రూ॥ 10,000 ల మొత్తమునకు మించ కుండ, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినవివాదలును దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన వివాదలును, సేవింగ్సు బ్యాంకింగ్ పనిచేయు ఏపోస్టాఫీసు వద్దనైనను, 1918-వ సం॥ జూను 8-వ తేదీనుండి 1918-వ సం॥ డిసెంబరు 21 వ తేదీవరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు వీనితో జతపరచబడిన నమూనా (బి, నమూనా) ప్రకారము ఉండవ చ్చును లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తుదారునియొక్క పూర్తిపేరును వైవిలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెన్ట్ చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరునో అదియు ను స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతేయే నమూనా ప్రకార మైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనినపత్రములు, పోస్టుల టెలి గ్రాఫుల అకౌంటెంటు జనరలుయొక్క సాధ్యధీనములో ఉంచ బడుటకు కోరబడే యెడల అట్లుచేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తమును) రొక్కముగాగా ని చెక్కుమూలముగాగాని చెల్లించవచ్చును. బ్యాంకులలోపత్ర ములను కొను సందర్భములో, ప్రెసిడెన్ట్ బ్యాంకు యొక్క హెడ్ ఆఫీసువద్ద కొనినపుడు ప్రెసిడెన్ట్ బ్యాంకు సెక్రటరీ అందు ప్రెజిడెన్ట్ పేరటను, ప్రెసిడెన్ట్ బ్యాంకుయొక్క ఒక బ్రాంచివద్ద కొనినపుడు సదరు బ్యాంకు ఏజెంటు పేరటను, చెక్కులు వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో గాని ఒక పోస్టాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములో చెక్కును దరఖాస్తు సేయాఫీసులకు పెట్టుకోబడునో అయిన పేరట వ్రాయవలెను.

పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకింగ్ దరఖాస్తు దారుని పే రట జరుగెయ్యున్న మొత్తములను తీయడము (విరుద్ధాచేయ డము) మూలముగా గూడ పోస్టాఫీసులలో (పత్రములకు వైక ము) చెల్లించవచ్చును.

ప్రెసిడెన్ట్ బ్యాంకుల హెడ్ ఆఫీసులలో, ఇండియా ప్రెజిడెన్ట్ బిల్లులకుడ, (యుద్ధ పత్రముల క్రయమునకు వైక ముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే విలువలో సంవత్సరమునకు నూటికి 4 వంతున లెక్కకట్టి డిస్కౌంట్లు తగ్గించి అవి రొక్కముగా అంగీకరింపబడును.

బ్రోకరేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని (బ్రోకర్ల ద్వారా గాని యుద్ధ పత్రములు కొనుటకొఱకై రొక్కముగానో చెక్కు మూలముగానో చెల్లించబడిన యేదేని మొత్తము విష యములో అట్టివారికి నూటికి రూ॥ 0-2-0 చొప్పున బ్రోక రేజీని ప్రెసిడెన్ట్ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల యొక్కయు (బ్రోకర్లయొక్క యు ప్లాంపు (ముద్ర) వేయబయ్యుండి కరెన్సీ కంట్రోలరునకు గానియే అకౌంటెంటు జనరలునకు గానియేదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెన్ట్ గాని సబ్ ప్రెజిడెన్ట్ గాని దాఖలు చేయబడు యుద్ధపత్రముల కొరకైన దరఖాస్తుమీద అట్టి బ్యాంకర్లకును బ్రోకర్లకును నూటికి రూ॥ 0-2-0 ల చొప్పున బ్రోకరేజీ యియ్యబడును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని (బ్రోకర్ల ద్వారా గాని యుద్ధపత్రములు కొనుటకొఱకై ఇండియా ప్రెజిడెన్ట్ బిల్లు రూపముగా చెల్లించబడు ఏదేని మొత్తముమీద ప్రెసిడెన్ట్ బ్యాంకులచే నూటికి రూ॥ 0-1-0 చొప్పున బ్రోకరేజీ అట్టి బ్యాంకర్లకుగాని బ్రోకర్లకుగాని చెల్లించబడును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (వచ్చుబడి పన్ను మినహాయించబడినవి.)

రూ॥ 10, రూ॥ 20, రూ॥ 50, రూ॥ 100, రూ॥ 500, కొఱకై నవి.

జారీచేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లింప బడవలసినవి.

జారీ వెల రూ॥ 7-12, రూ॥ 15-8, రూ॥ 38-12, రూ॥ 77-8, రూ॥ 88-8.

6. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు సేవింగ్సు బ్యాంకింగ్ పనిచేసే యేపోస్టాఫీసులో నైనను ఎప్పుడైన ను కొనవచ్చును. ఏ ఒక మనిషియైనను రూ॥ 10,000 లు గరిష్ట మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండగూడదు.

7 ఆ 5 సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జారీ చేయు పోస్టాఫీసువద్ద ఈ సర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లిం చియున్న మొత్తమునకు ఏసందర్భములోగాని తక్కువగా కుండు రేట్లుప్రకారము రొక్కముగా మార్చుకోవచ్చును. యే వివరములును ఇతర వివరములును ఏ పోస్టాఫీసువద్దనైన ను తెలిసికో వచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్సన్,
ఆఫ్ఫీసు చీఫు సెక్రటరీ.

ప్రత్యేక జాతీయ మహాసభ.

తెలకు మహాసభయని యధ్యక్షత.

ఆంధ్రుల ప్రజాభిప్రాయము.

I

అయ్యో, ప్రత్యేక జాతీయసభ భారతదేశమునందు ప్రత్యేక స్థితిగతులందు గూడ గలదు. దేశము సంస్కరణయందున్నప్పుడు ప్రజాహృదయము నాకర్షింపగల ప్రజానాయకులు తత్సభ కధ్యక్షము వహించవలసియుండును. ఆంధ్రులు అవసరజాతీయ సభను తమదేశమున కాహ్వానించి తిలకుమహాసభయని సభాధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనినయెడల వారు ప్రజాధర్మమును నెరవేర్చువారు కాగలరు.

వైదాపేట జూను 4. కర్పా లక్ష్మీనరసింహము

II

అయ్యో, ఆంధ్రులు ప్రతి విషయములోను ముందంజ వేయుచున్నారని యల్ల దేశమువారనుకొను చున్నారు. కాంగ్రెసుయాద్యర్థములన ప్రజలలోరగులుకొలుపుటకెంతయు మనము పనిచేయుచున్నామని మన ఇతర రాష్ట్రస్థులకు లుకొనుచున్నాడు. కాన, యీ సమయమున కృతార్థులైన యెడల ఆంధ్రులక శంకమును అగౌరవమును రాగలదు. కాన ఆంధ్రులక, ప్రత్యేక కాంగ్రెసును తమ దేశమున కాహ్వానము చేసి, తెలకు మహారాజుగారు కాంగ్రెసు పీఠము నలంకరించుకుండ కొందరు జేయుచున్న ప్రయత్నములను భగ్నము చేసి, ఆంధ్రులు కృతార్థులగుదురు గాత!

అడయూరు, జూను 4. ఎం. వి. ఎఫ్. శర్మ.

III

అయ్యో, త్వరలో అవసరజాతీయ మహాసభ జరుపుటకు సన్నద్ధులగునని దని తెలియుచున్నది. ఈసభకు భరతీయ రాజకీయ నాయకులలో నగ్గణ్యులగు లెలకుగారు అధ్యక్షత వహింప నర్హులు. ప్రస్తుత విషయ సమయమునందు భారతీయ బహుజనాభిప్రాయమును నిస్సంకోచముగా నిర్వచయముగా, దృఢముగా పట్టుటకు తెలకుగారికంటె అన్య లుగ్భులు. తెలకుగారిని సభాధ్యక్షత వహించుకుండ కొందఱు మితవాదులు అభ్యంతరము పెట్టుటకు ప్రయత్నించు చున్నారు. వా ప్రయత్నములను వ్యర్థపఱచి జాతీయత్వ విజయము కొఱుకు తెలకుగారి సభ్యత్వత కొనసాగునట్లు ఆంధ్రమహాజనులు ఈ యవసర మహాసభను ఆంధ్రదేశమున జరిపి, ఇప్పుడు జరుకుచు జాతీయప్రవాహమునకు భంగకారులగువారికి వెలుపు గలిగించుట సంభావ్యము.

చెన్నపురి జూను 4. బం. శేషగిరిరావు.

IV

అయ్యో, ఈ నెలముఖ్యంగా ప్రత్యేక జాతీయసభ జరపవలసినదని మన నాయకులు ప్రతికాముఖముల పెట్టడిచేయుచున్నారు.

అఖిలభారత దేశీయోద్యమమువారు లక్ష్యముగ గౌరవించుచున్నది, ప్రయోగలోని జరుపుటకు తోర్పాకించిరి. కాని అయాదట్టణప్రముఖులు కొన్ని కారణాంతరములచే అచ్చట జరుపలేమని తెలియపఱచిరిట గనుక యీ ప్రత్యేకసభ బొంబాయిలోగాని వరదాసులోగాని జరుపుప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

ఆంధ్రదేశములో మొదటి రాష్ట్రీయ సభ మొన్నను కడపలో జరుపదముగ జరిగినది. ఈ సమయములో దేశీయ సభకుడ మన ఆంధ్రదేశములో జరిగించి దేశ సేవ మనము చేసికొనకూడదా? వ్యవధిలేదుగాన మన నాయకులు యీవిషయమై శ్రద్ధదీసికొని కార్యము కొనసాగించు కొనెదరుగాక.

ఈ ముఖ్యమైన ప్రత్యేక జాతీయసభ లోకమాన్యతలకు వహారాజుని అధ్యక్షతకెంద జరుపు మహాభాగ్యము ఆంధ్రుల కట్టుగాక! సభను కాకినాడలో జరుపుట యుక్తము.

బరంపురం పరాంకుళం శ్రీరామమూర్తి.
జూను నెల 4. ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణ మకాం

చక్రవర్తి జన్మదినోత్సవము

తెలవాడ, జూను 4:—తెలవాడ రామమోహన పతనమందీర సంఘపక్షమున చక్రవర్తి జన్మదినోత్సవ సందర్భమున నిన్నటిని మొక సభజరిగెను. అందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి నిత్యులభ్యక్షిని ప్రకటించుచున, బ్రిటిషు నిజాయితీకాంక్ష మైరితులను భవమును కుమ్మించుటకు ప్రగలు నుద్యోగించుచున తీర్మానింపబడినది. (తెలవలన)

ఆటవ ఆంద్ర మహాసభ

ఈవిషయమై హిందూపత్రిక సంపాదకీయవ్యాసమున నిట్లు వ్రాయుచున్నది:—గత వారము కడప పట్టణమునందు అరవ ఆంధ్రమహాసభయ, (ప్రభుమాంధ్రరాష్ట్రీయ) మహాసభయను సమావేశమైనది. నెరలి పట్టణరామారావు గారు మొదటి సభకును, గౌ. భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు రెండవ సభకును అధ్యక్షులుగ నుండిరి. విజ్ఞానబోధక మగు వారి యుపన్యాసమునండి కొన్ని భాగములను మేము మా పత్రికయందు ప్రకటించియుంటిమి ఇదివరకు సమావేశములందు వలె ఆనేకు లీ సభలకు రాకపోయినను, ఇవి చాల నుపయోగకరములగు కార్యముల గావించిన వని చెప్పక తప్పదు. సభయందు దంతటను విశ్వత ప్రచలియండెను. ప్రతి సభయందు తనకు సంబంధించిన తీర్మానములనే గావించుటకు చేసిన ప్రయత్నములు చాలవరకు జయప్రదములుగ నుండెను. కాని యీ రెండుసభలను సమ్మిలితము గావించవలెనను సమస్య పరిష్కారము కాలేదు. ఆంధ్రమహాసభయందు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము, మున్నగువిషయముల గూర్చి తీర్మానముల గావించబడినది. శ్రీస్వామి శ్రేయము గూర్చి రాష్ట్రీయ సభవారు తీర్మానము జేయుట ప్రశంసనీయము. ఇందును గూర్చి కొంత చర్చ జరిగెను. శ్రీవిద్య వ్యాప్తి గావించిన కొలదియు శ్రీలకు రాజకీయవ్యవస్థలు మెచ్చుచుండుట సహజము. స్థానిక స్వరతిపాలనము గూర్చి వ్రాయబడిన ప్రభుత్వము వారి తీర్మానము ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభవారు బాగుగ చర్చించి, అందలి ప్రధానలోపములను వెల్లడించిరి. అధికాధికారము లేక యెట్టి లాభమును లేదని అటు నిర్ణయింపబడినది. అధికారులు లోకకలహోద్ధుల అధ్యక్షులై నపుడు కార్యనిర్వాహకవ్యోగుల నియమింపవలెననియు, లేని యెడల అధికారుల నెన్నుకొనుటకు లోకకలహోద్ధుల కధికారి మొసంగవలెననియు అందు ప్రకటించబడినది. నూత్రాను సభవారికిరించిరి. చెంచాన్యా గారి నిర్బంధవాదమును గురించి రెండు సభలలో గూడ తీర్మానములు గావించబడినవి. ధరల నిర్ణయింపవలెననియు, వస్తువుల గొనిపోవుటకు వైసెన్స లిచ్చు విషయమును, ధరల నిర్ణయించు విషయమును నిర్ధారణ చేయునపుడు అనధికారుల సలహాను గూడ వ్రాకోవలెననియు తీర్మానము జేయబడినది. వైసిక సేవ విషయమై విషయనిర్ణయ సభయందు తీవ్రమగు చర్చ జరిగినది మాకు తెలియుచున్నది. కాని అందు నిర్ణయమైన తీర్మానము సభలో నంగీకృత మాయెను.

వైసికలకు విశేషముగ శ్రమ్యమిత్తము తాను 2-వ తేదీని వ్యాపారము మదిలాలగారి యాజమాన్యమున మొక బహిరంగసభ జరుపబడియెను. సరభాదేవి భాదరణీగారు తీర్మానము నుపపాదించుచు గంభీరోపన్యాసము నొసరిరి. డాక్టరు గోకులచందు నతాంకు గారు (బారిష్టరు) జాతీయరోగ్యము, జాతీయవిద్య, జాతీయపరిశ్రమలు, జాతీయసంరక్షణ అన్నియు స్వరాజ్యోద్యమభాగములే యనిచెప్పిరి. అధ్యక్షులొక విద్యార్థి అనుభవమును తెలిపి వైసికాధికారుల దయాద్రాభావమును విశదపరచిరి.

రెండవ యుద్ధము

కలకత్తాలో 9 కోట్లు వసూలుగుట.

నిన్నటిదినమున శ్రీభారత్ చక్రవర్తిగారి వద్దంతి ఉత్సవము కలకత్తాలో నిధికోశ్వాసముతో జరుపబడినది. గవర్నరుగారి మండిరావరణమున చాలమంది సమావేశమైరి. చాలమంది యుపన్యసించిరి. ఇట్టి సమావేశ మిదివర కెన్నడును జరుపబడలేదని నుకేంద్ర నాథ బెనర్జీ గారు నుడివీరి. వేదిక ఆ మధ్య బడినది. దానిపై ని గవర్నరుగారి గ్రాసనాసీతైరి. అధికారులనాధికారులనగు ప్రముఖులందఱును నిండియుండిరి. వెనుక కెడకు 6000 మందియు వేదికకు వెనుక పెక్కుమందియు నాసీతైరి. నిరభ్యంతరముగ నెల్లవారును లోపలకు రానియ్యబడిరి. రెవ్రాను క్రియసమయమున వెనుక మెకపారి కార్మికేయ ప్రభువుగారు యట్లు దీని రానిచ్చిరి. ఇది రెండవసారి బొంబాయి నతిక్రమించ వలెనని ప్రతివక్తయును ప్రాశ్నసించెను. మధ్యాహ్నము కి గంటల వరకు చేసదరఖాస్తుల మొత్తము 9 కోట్లని గవర్నరుగారు సభాంశ్యమున ప్రకటించిరి. సభజయప్రదముగ జరుగుగాకయని రాజప్రతినిధిగారు పంపినతలివాద్రును గవర్నరుగారు చదివీరి.

ఈయుగము ఆంగ్లదేశమున తియబడినో సునము వడ్డిని వారి కియ్యవలసియుండును. మన దేశములోనే ధనము సమకూరిన వడ్డి చునకేవచ్చును. ఋణదాతలు దీనిని బాగుగాగమనింపదగును. ఇప్పుడు యుద్ధమునకు ధన మధికముగ కావలెను. దొరతనమువారికి ఋణము దొరకనివో వారు పన్నువేయవలసిన వారగుదురు. ఋణములిచ్చిన నది వడ్డీతోగూడ ఋణదాతకు చేరును పన్ను విధించిన నది కాళ్ళతముగా నిలచిపోవును. ఈ ధనముతో దేశీయ వస్తువులే కొనబడును గాన సర్వవిధములనెల్ల వారును దొరతనమువారికి బదులిచ్చుటవలన రుణదాతలకు మంచి మంచి లాభము కలదని దీనివలన వైశ్రామికాభివృద్ధికి పునాది ఏర్పడుచున్నది. గాని ఋణమును గూడ వీడవారికి పుభుతోవ్యోగుల తనకునొందర కలుగజేయకూడదని గతన్న గారిని. పుభాన న్యాయ మూర్తి సాందర్శనగారును విరను నైగుగారును గూడ నుపన్యసించిరి. సురే ప్రసాధ బెనర్జీ గౌ. ప్రజలు వాట రాయి సిన పునాదు జివ్యాలారంగలలు పొద్దారు పంచగౌరీ బెర్జీ గాన్లు గూడ నుపన్యసించిరి.

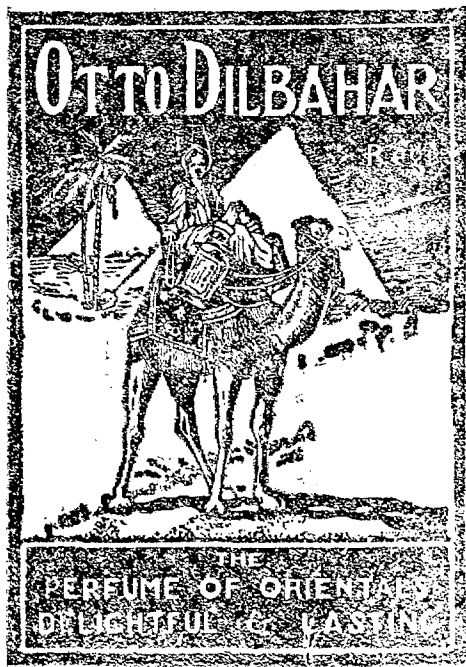
NOTICE.

Applications are invited for the office of Public Works Supervisor in the Municipality which is to fall permanently vacant. Salary Rs. 80—4—120. None but Upper Subordinates of the College of Engineering need apply. The appointment will be on probation for one year. Candidates with practical experience and with fair knowledge of Telugu will be preferred. (1202)

Municipal Office, } P. Ethirajulu Naidu,
GUNTUR, }
Dated 1st June, 1918. } Chairman.

మిక్కిలి మనోహరమును మహాసన

123

(రిజిస్టరు కాలిడేషన్) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాలిడేషన్)
ఇట్లుజీకాలపు దుతి కనుగునది, పాటిలేని మనోహరము నుపాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, స-రాయులుగాని, చేర్చబడకయు నిర్భయ చేయబడిన కేవల ప్రస్తుతసారము.
నీ నువ్వలపై కొన్ని చిందువులు చిలుకరించినవో, మనోహరమ నువ్వలపై ని స్తులవరించును.
ఈ క్రింది ధరమాణములు నీపాలలో నందును.
మిన్నపైజ (అర (దాం) నీపా 1-3 దు 0-6-0
మధ్యపైజ మైజ 1-దాం " " 0-12-0
మోపైజ 2 " " " 1-4-0
మిన్నపైజ 4 " లేక క్షి కొన్ను " " 2-0-0
వి. సి. ధర్మలు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
శుభ్రుల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతివాపులోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు సకల సెంటు 1-లపు. కావున, తాము కొనునపుడు నీపాపైని ను, కార్డుపైనిను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలించుము. ఈలాగ నిల్వబడియున్న సకలములను పరిశీలనచేయ గోరువారి కిదినుకూడ ప్రాసినతో అజాకన్యకుగల సుఖానందకార్డు ఉచితముగ పంపుదు.
గోరుదేరింకము: నిర్బంధించింకము (గౌ. అంతు కమికో కంకెని, నెం. 1555, హమ్మన్మనీసు సిద్ధి, కొంకణియ.
సుప్రసాదు రుదంకం: మహారా ప్రభుమోక్షంసాన్, వైశాఖనాథాన్, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1918-వ సం. జూన్ నెల 4-వ తేది

మంగళవారము.

ఆంధ్రమహాసభలు

లోకమునకు నూతనభావములు నూతనోద్యమములు దోహదోపకారమునకును రంభాన్వేషణంబునకును సహాయకులు గారణంబులు. సంతకాయాత్ములు నూతనోద్యమములందు స్వార్థరాధనమును సర్వకరంపరలను విస్మయమును జూచుచుందురు. యోగారూఢులు నూతనోద్యమములందు పరార్థహితమును శుభారంభములను వికాసమును జూచుచుందురు. నూతన భావములు నూతనోద్యమములు సమాదరణీయంబులు గాకుండిన పురోగమనము దుర్లభము. భావసంకుచిత సత్కర్మాహము శ్రద్ధానుసంధానము నూతనోద్యమప్రాక్తికి సాధనంబులు. పరీధావి సంవత్సరాదిసంచికయందు ఆంధ్రరాష్ట్రము అనువ్యాసమునందు

“ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము భాషాభివృద్ధికిని కళాభివృద్ధికిని, వాణిజ్యభివృద్ధికిని సాధనముగాగలదు. తేలికపట్టు కళాదాయము ప్రభావానుభవము నీ నిర్మాణమున కవసరముగ వున్నది. తరుణమానవుల మైత్ర్యము చెన్నరాష్ట్రమునందలి యాంధ్రమండలంబులను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నేర్పాటు చేయుట ముఖ్యము.”

అని వ్రాయబడినది. ఈ భావములు భావసంకుచిత గలవారయందు దుస్సహమును సంతకాయాత్ములందపోహలను బుట్టించినవి. కాలక్రమమున నాంధ్రోద్యమమువట్ల గల యపోహలంతయు చున్నవి. ఆంధ్రోద్యమతత్త్వము సర్వజనాంగీకారమును బడయుచున్నది. మూడవ సంవత్సరాది సంచికయందు ప్రచురించిన భావముల కనురూపముగ మొదటి యాంధ్రమహాసభ ప్రమాదిత సవత్సర వైశాఖ శుద్ధ దశమి గురువారంబునందు భావట్లయందు గూడినది. రాష్ట్రనిర్మాణ దర్శము క్రమవికాసమును బొందినది. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర దర్శము భారతీయ సమస్యగ బరిణమించినది. కడపపట్టణంబునందు గూడిన యాతవ ఆంధ్రమహాసభను ప్రథమాంధ్రరాష్ట్రీయ సభను సందర్శించిన వారల కాంధ్రోద్యమ ప్రభావము విదితము గాగలదు. ఆంధ్రోద్యమము వైతన్యవంతంబైన మహోద్యమము. ఆ మహోద్యమమునకు వర్తమాన దారుణ సంగ్రామమునకువలె స్వధర్మారాధనము స్వదేశభక్తియము స్వభాషా వికాసము స్వరాజ్యస్థాపనము ఫలములు. స్వధర్మము స్వదేశము స్వభాష స్వరాజ్యము అవినాభావ సంబంధమును గలిగి ప్రజావికాసమునకు దోడ్పడుచున్నది. పరధర్మము పరదేశము పరభాష పరరాజ్యము ప్రజావికాసమునకు ప్రతికూల మగుచున్నది. ఈ కరమధర్మము వర్తమానయుగమునందు స్థాపితము గావలయును. ఈ ధర్మసంస్థాపనమున కాంధ్రోద్యమము తెలిసినది.

ఆంధ్రోద్యమము-ఆంధ్రరాష్ట్రము
రాష్ట్రధర్మాధీశం బైన వర్తమానయుగమునందు ఆంధ్రోద్యమప్రాక్తికి ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రస్థాపనము కీలక మని రాజనీతిజ్ఞు లంగీకరించిరి. మొదటి యాంధ్రసభయందు నయితము రాష్ట్ర

నిర్మాణము నాదర్శముగను ప్రతిపక్షు లంగీకరించిరి. కేశవశిల్లగారు కర్నూలు మండలసభయందు ఆంధ్రరాష్ట్రము నాదర్శముగ నంగీకరించిరి. లోకవ్యవహారములందు ఫలప్రదములుగాని యాదర్శములు మానవ వికాసమునకు నిరుపయోగములు. ఆంధ్రరాష్ట్రము చిరకాలము ఆదర్శప్రాయముగ నుండినదానివలన ప్రజలకును పాలనమునకును ప్రయోజనము గలుగదు. యుద్ధ మారంభమైనతరువాతను నాంధ్రరాష్ట్రసిద్ధాంతమునకు బలముగలిగినది. ఆంధ్రరాష్ట్రవాదము ప్రతిపాదించిన సిద్ధాంతములనె యుద్ధనిర్మాహకులును ప్రతిపాదించుచున్నారు. ప్రత్యేక భాషాసాంప్రదాయాచారంబులు గల జాతులకు స్వతంత్రస్థితి సహజస్థితి. యుద్ధమువలననాంధ్రరాష్ట్రసిద్ధాంతమునకుబలము గలిగినది. మోంట్పిగుగారు ఐలింగ్నుప్రభువు ప్రతిపాదించిన రాష్ట్రీయ స్వకరిపాలనాస్థాపనమునకు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రముల నిర్మాణ మవసరము. ఆంధ్రుల రాయబారము ఈ సిద్ధాంతమును రాజప్రతినిధికిని హిందూదేశ మంత్రికిని విశదముచేసినది. కర్ణి ను గారి సంస్కరణ విధానమునందు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణావశ్యకత వ్యక్తము చేయబడినది. ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయోపసంఘము ఏర్పడినది. సామ్రాజ్యశాసన సభయందు మా. నరసింహాశ్వరకర్ణి గారు ప్రతిపాదించిన భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర ప్రతిపాదనమును సభ్యులు ఆదర్శముగ గ్రహించిరి. కడపయందు గూడిన యాతవ ఆంధ్రమహాసభయందు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సిద్ధాంతము ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతయు నేకగ్రీవముగ నంగీకరింప బడినవి. అతవ ఆంధ్రమహాసభయందు రాంధ్రరాష్ట్ర విషయమై

ట. కావున నాంధ్రమండలములన్నిటిని ఆనగా గంజాము, విశాఖపట్టణము గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, ఆనంతపురము, చిత్తూరు, మదరాసును ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రముగ నేర్పాటుచు యుక్తమున సత్కారకముగాన హిందూజాతీయత ప్రేమనున్న రాజ్యాంగ సంస్కరణవిధానమునందు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రసిద్ధాంతము నవసరించి ఆంధ్రరాష్ట్రమును నేర్పాటు చేయు వలయునని యాతవ ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.” అను తీర్మాన ముపై పట్టబడినది.

ఈ తీర్మానమును పశ్చిమాంధ్ర దేశవాసులైన వసంతరావుగారు, పార్థసారథి అయ్యంగారు, రావుబాపయ్యగారు, యస్. వి. నరసింహారావుగారు, ముద్దుకృష్ణ నాయుడుగారు, బెల్లూ రామన్నగారు, రామకృష్ణ రాజుగారు, రావుబాపయ్య పి. హెచ్. గౌడుగారు, పి. ఆదినారాయణ రెడ్డిగారు మొదలగు వారు యుక్త యుక్తముగా ప్రతిపాదించి బలపరచిరి. చర్చను విసదించువారలకు పశ్చిమాంధ్ర దేశమునందు ప్రజల ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునకు విముఖులను వాదము సత్యమునకు దూరమని విదితమైనది. ఆంధ్రుల కాంధ్రత్వ సిద్ధిని సమకూర్చుటకు పశ్చిమాంధ్ర దేశవాసులు తత్తరాంధ్రదేశవాసులకు తీసిపోరని అతవ ఆంధ్రమహాసభ వ్యక్తముచేసినది. ప్రజలయందు గల యపోహలను దొలగించుటకు పశ్చిమాంధ్రదేశవాసులును నుత్తరాంధ్రదేశవాసులును గలిసి పనిచేసిన నాంధ్రరాష్ట్రము అచిరకాలమున సాధ్యముగాగలదు. సత్తరాంధ్రమహాసభ అనంతపురమునందు గూడ గలదు. ప్రజలు కట్టుదలతో పనిచేసిన గుర్తి కేశవశిల్లగారు ఫయితము ఆంధ్రరాష్ట్రము నాదర్శముగ నె కాకను ప్రయోగయోగ్యముగా నంగీకరింతురని విశ్వాసము గలుగుచున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ.
ఆంధ్రుల కాంధ్రరాష్ట్రీయోపసంఘము నాలుగుమాసములకు పూర్వమే యొసంగబడినను నాంధ్రులు రాష్ట్రీయసభకు సత్యంతోత్సాహముతో నిర్వహింపగలిగిరి. కాంచీపురమునందు గలిగిన కలవర మాంధ్రరాష్ట్రీయసభయందు దగ్గరము. నాయకులు అనుచుచులు చూపిన సహనము వివేకము ప్రశంసార్హములు. సభయందు దామోదితమైన ఈ క్రింది తీర్మాన మాంధ్రుల యాత్మగౌరవమునకును సామ్రాజ్య సంరక్షణాభిలాషకును నిదర్శనములు.

(క) ఇప్పుడు పరిపాలనాభ్యయమునకు కలిగిన గొప్పయరదగ్రీవమును గమనించి సామ్రాజ్యముయొక్కయు హిందూదేశముయొక్కయు సంరక్షణార్థమై తోడ్పడవలయునని ఆంధ్రుల పోత్సహించుచు ముఖ్యముగ భారతీయకమిషను అధికారుల క్రిందనే ఆంధ్రులు నైపుణులుగానందు పట్టాలములను సిద్ధము చేయవలయు నని దొరతనమువారిని ఈ సభవారు గోరచున్నారు.

(గ) కాని భారతీయులకు సంపూర్ణమగు సత్సహాయము కలిగించి తగినంత మనుష్య భాషాహాస్యములను సమకూర్చుటకు, ఇస్లాంకులొని పురుషులనువారు చెడక తీర్మానములో నుదాహరించిన ప్రకారము సంస్కరణములను సూక్ష్మన చక్రమును తక్షణమే ఆంధ్రమహాసభినిధి సభయందు పురోగమింపజేయుటకై కాసనముగా నేయుటయును, ఆయధికాసనమును పట్టినే నిర్దుష్టమటయును రాజకీయ దోహదోపకారముగ కీర్తివిధించబడిన వారలను తీసుంచి వదలివేయుటయును విచారణలేకయే నిష్పంధపువాసము మొదలగు కీర్తివిధించబడిన భారతీయుల నందరిని వదలి వేయుటయును అత్యవసర వసరయిన సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.”

ఆంధ్రులు మాతృదేశ సంరక్షణమునకును సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకును దోడ్పడుటకుత్సాహపూరితులై యున్నారు. కాని వారి యుత్సాహము క్రియారూపమును దొల్చుటకు పరిస్థితులందు మార్పులు గలుగుట యవసరము. ప్రజలయందు రణోత్సాహమును పురికొలుపుటకు తగిన పరిస్థితులను నిర్మించవలసిన బాధ్యత పాలకులవారిదగును. సాధనలు పాలకుల హస్తమునందు గలవు. నిరాయుధస్థితి కలవాటుకడిర ప్రజలను సాయధులనుజేయుట సులభసాధ్యము గాదు. పాలకులకు మహాపాదవదనయందు వైనను ప్రజానాయకులయందును ప్రజలయందును విశ్వాసము కుమర లేదు. ప్రజ లేవిధముగ యుద్ధనిర్వహణమునకు తోడ్పడగలరో పాలకులు వివరించి యుండలేదు. యుద్ధమునకు మనుజుబలము ప్రజల తోడ్పాటుననే సులభము గలుగగలదు. పాలకులే రహస్యమును గ్రహించియును విజయ సాధనంబు నవలంబించుటకు వెనుకాడుట సంతాపకరము. ప్రజలయందు విశ్వాసమును బుట్టించుటకును రణోత్సాహమును ప్రజ్వరిల్ల జేయుటకును ప్రస్తుతము గల క్రతిబంధకములను దొలగించుట యవసర మని సకలజనులకు తెలిసిన విషయము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభయందు దీ భావ మేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడినది. నిర్బంధమును తొలగించి రాజ్యాంగసంస్కరణములను నిరూపించి ప్రజల విశ్వాసమును బడయుట బ్రిటీషు సామ్రాజ్య విజయమునకు రాజమార్గము. రాజమార్గమును వదలి దుర్గమమార్గములను బోవుట ప్రయోజనకరము గాదని అధికారులు గ్రహించుట సమంజసము.

ఇతరతీర్మానములు.
రాష్ట్రీయసభయందు దామోదితమైన తీర్మానములయందు ప్రీస్వాతంత్ర్య తీర్మానము స్వపరిపాలనతీర్మానము పౌరసైన్యనిర్మాణతీర్మానము గలుగ నున్నాయి. ఆంధ్రులు దేశక్షేమమున

అంశము, తాము 1:—రెడ్డి మైద్యరంగమున 1½ మైద్య
ముందున చేరితిమి. 2 స్థానములలో శత్రు సేవ కోపించితిమి. 3
సొప్ప శత్రువులవలపడి కాలవద్ద పడినాంకిరి, అరబులు లో
మాకు మ స్త్రమున పోరాడు లైలుమొద్ద తలపడి 12వ శుక్ర
పెట్టుకొనిరి.

బ్రహ్మపుర వార్తలు.

(మాన్యకీయ విశేషములను యొద్దనుండి)

యజ్ఞములు.

బరంపురం, మే 29:—మా జిల్లా కలెక్టరు సి. బి. కాట్రోల్ సి. బి. డి. ఎస్. ఎస్. వోగారి యాహ్వానముపైనే రెండవ యజ్ఞములును నూతన భవనము సమకూర్చుటకై యూనైటెడ్ 25-వ తేదీ కనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు కల్లికోట దేవండు జ్యూరిల్లీ పురమండలమున నొక గొప్పసభ గాదింపబడినది. ఆ సభకు మండలములలోని నానా ప్రాంతముల నుండి లక్షీపురులగు భూస్వాములును, జమీందారులును, వర్తకులును, ప్రభుత్వోద్యోగియులును, హిందూ మహమ్మదీయు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతిరాది విశేషములు అను మూర్తి ము పాటించుటకై ఆహ్వానింపబడిరి. తొలినొట్టి కలెక్టరు దొరగారు కొంతవడి యజ్ఞములను నిర్వహించుచున్నట్లు వివరించుట, పోతాప్రగడ వేంకటేశ్వరస్వామిగారు తెలుగు నకు, "అను" పుత్రికాధిపతు లగు శ్రీమతి శక్తిభూషణ దొరగారు ఉత్తరమునకు ప్రసంగించిరి. నా దా సభా చుండెను సమావేశమైనవారినుండి ఒక లక్ష యిరువదివేల రూపాయల మొత్తము వేయబడినది వివరించుచున్నాము. అందు శ్రీమద్భాగవత రాజావా లోకేశ్వర వీరవీర రూపముల నొసగిరి తెలియుచున్నది.

ఒక యజ్ఞసభ.

కాకినాడ వార్తలకు శ్రీమత పెద్దాడ రామ స్వామి వి. పి. గారు ప్రస్తుతము మా పురమున నున్నారు. వీరిని తే 26 తే ఆదివారము సాయంకాలము జ్యూరిల్లీ పుర మండలములో Conviction and Compromise, అను విషయమునుగుర్చి యాంగ్లమున నొక మహాసభాసమును గాదించిరి. నాడు శ్రీ పురుష లక్ష్మణ లాభకు వచ్చియుండిరి. ఉపస్థాపక వ్యవస్థాపక డిప్యూటీ మేజరు నుమహావీరిలితమై యుండెనటకు సందియము లేదు.

మండలసభలు.

మా మండలసభలు జూలై 3, 4 తేదీలనందు సోంపేటలో జరుగవచ్చును. ఆ సభకు మా పుర స్వరాజ్యముల ఆధ్యక్షులగు నల్లూరి కృష్ణమూర్తిపంతులు వి. పి. డి. ఎల్. గారు ఆధ్యక్షులగును, మరొక ఆయన రామయ్యగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగను నెన్నుకొనబడినది తెలియుచున్నది. మండలములలోని నానాభాగములనుండి సులభముగా ప్రతినిధులు నిచ్చి నుచు రెవరయ్యును వచ్చును.

ఏలూరు వార్తలు

(మాన్యకీయ విశేషములను యొద్దనుండి)

సత్రము తెలుగులు

ఏలూరు, మే 31:—ఇక్కడకు 4 మైళ్లదూరములో నున్న కొవ్వొత్తిగ్రామములో వెలమాటివారిచే నొక సత్రము కట్టించబడినది. ఆ సత్రము 27 వ తేదీ మా జిల్లా కలెక్టరు క్యాంబెల్ వారిచే తెలుపబడినది. వెలమాటిరాజకృష్ణయ్యగారు విశేషద్రవ్యము ఖర్చుచేసి ఏలూరునుండి వచ్చిన పెద్ద మనుష్యులకును కలెక్టరుగారికిని ఆహ్వానంబులు గాదించిరి. సంగీతములు ఘోషాధులు బాణసంచాలు విందు పెట్టెంబు నెక్కువ వేదముగా జరిగినది. సత్రమునకు సుమారు 5000-0-0 లు ఖర్చు అయ్యెనును దీనియొక్క ఉపయోగము కొవ్వొత్తికంటే గ్రామములలో విశేషము కనబడక పోవచ్చును. ఎక్కడనయినను రహదారివంటి స్థలములో నీ సత్రముండెనయెడల ప్రజల కంతో యుపయోగముగా కుండెడిది. బహుశ్రమపడి యేర్పాట్లుచేసినందుకు వెలమాటి రాజకృష్ణయ్యగారు సంప్రదించును.

రికూటింగు సభ.

27 వ తేదీ సాయంకాలము జిల్లా కలెక్టరు గారు ఏలూరు పురమండలమున సభచేసి రికూటింగు విషయము ప్రతి ఒక బోధచేసిరి. ఈ పురమునందును ను. బెహార్ల ను. బెహారు మేజరు సభకు వచ్చియుండిరి. శ్రీకృష్ణేశ్వరపురం జమీందారు గారును పుయ్యూరు జమీందారుగారును కూడ సభ నుండిరి. సభ జయప్రదముగ జరిగినది.

య్యవీరినల్ ఎన్నికలు.

మైసూరు పురమయ్యగారు రెండవ వార్తకు కవులగు నుగా నెన్నుకొనబడిన పిచ్చిట రెండవ క్యాంబెల్లు అయిన నామ మి. బోగయ్య కర్కగారు జిల్లా కలెక్టరుగారివద్ద ఆక్షేపణ

పేటివను చాళువుచేసిరి. ఆపేటివను మా దీవిజలు ఆఫీసుకు పంపిరి. విచారణ నామము విచారణ నిమిత్తము పంపబడినది. విచారణ నామము జూలై 18 వ తేదీకు అయి యున్నది.

గుంటూరు వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషములను యొద్దనుండి)

బహుళ భరణు.

గుంటూరు, మే 28:—కానరాని కాటకముగ యుండుటచేతను, ప్రతి వస్తువయొక్క వెల రెండింత లభిక మగుటచేతను ప్రజలలో ముఖ్యముగ బీదజనులు, స్వల్పజీత కాంక్షు ఎక్కువగ బాధింపబడుచున్నారు. కొన్ని గ్రామముల లోను, పట్టణములలోను లాజీలు జరుగుచున్నవి. ఇట్టి ప్రమాదముకు తప్పించుటకై మా పురప్రముఖులయిన కొండ వేంకటేశ్వరయ్య పంతులుగారు, న్యాయలీ మామంతరావు పంతులు గారు దేశరాజు మామంతరావు పంతులుగారు, మా చైర్ మన్ గారైన ఎతిరాజులు నాయుడు గారు, వైసు చెయర్ మన్ గారైన గుంటూరు ను. బ్రహ్మయ్యగారు మద్ది వేంకట సుబ్బయ్యగారు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు ప్రతి భాగ్యపు మరకువెట్టి రోజుకు సుమారు 32 బస్తాల బియ్యము, నూకలు గడ్డయు చేసిలాగున ఏర్పాటు గాదించినారు. ఆ బియ్యము మా మునిసిపల్ ఆఫీసులో మాపాయికి ఏడుంబావు నేర్లవంతు నకు నూకలు ఎనిమిదివర కంటకును అమ్మబడుచున్నవి. ఒక పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు, ఆటుగురు పోలీసు జమానులు అచ్చటనుండి ఏమియు అల్లరి జరగకుండ వున్నది యొక్కంటికి నాలుగు అణాలు బియ్యమువంతున అమ్మించుచున్నారు. మావైసు చెయర్ మన్ గారైన గుంటూరు ను. బ్రహ్మయ్యగారు ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి పనిచేయుచున్నారు.

గుంటూరు మండలసభలు.

ఈసంవత్సరము గుంటూరు మండల రాజకీయ సభ న్యాయలీ మామంతరావు పంతులు గారి యాధిపత్యము క్రిందను, సంఘ సంస్కరణసభ వేతపూడి జోగి మార్య ప్రకాశరావు పంతులుగారి యాధిపత్యముక్రిందను, గ్రంథాల య మహాసభ శ్రీరామసం వేంకట శివుడు పంతులుగారి యాధిపత్యముక్రిందను సత్తెన పల్లియందు జూలై 6, 7 తేదీల లో జరగవచ్చును.

గోదావరిమండల హిందూమత సభ.

(ప్రత్యేక ప్రతినిధియొద్దనుండి)

రాజోలు, మే 27:—ఈసభ తేదీయదయము 7-800ంటు లకు మండలసభాకాలలో సమావేశమయ్యెను. దువ్వాన వేంకటేశ్వరయ్యగారు పాదించిరి. చావలి లక్ష్మీ నారాయణరా రా మోదించుగా, అనుబావుర వాస్తవ్యులు సునల్ల గోపాలకృష్ణ గారధ్యక్షులపదవి స్వీకరించిరి. స్వర్ణికో సభ ప్రారంభింప బడినది. వారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును తమ సహజ పాం దిశ్యముచే, వివిధ విషయములను గూర్చి నుపన్యసించుచు సభ్యులనుండియు నానందాభిలాష ముంది. భక్తినిగూర్చి పా వ్వాడ కృష్ణమూర్తిగారును యోగాభ్యాసమును గూర్చి దు వ్వాని సుబ్బారాయణుగారును, స్వాధ్యాయము గూర్చి అయ్య సోమయ్యగారు గోసంరక్షణ, మన్నుగు తీర్థాసము లుపపా దించుటచే. సభ జయప్రదముగా ముగిసెను. అధ్యక్షులకు దువ్వాన సుబ్బారాయణుగారు కందనము లర్పించిరి.

కస్తూరి రఘుపతిగారి కందుకూ సైఫలము

రజితపాత్రము.

(ప్రత్యేక ప్రతినిధియొద్దనుండి)

రాజోలు, మే 27:—ఈ కందుకూ సైఫలమున కీరత్వము 12 వర్గములు వచ్చినవి. నిన్ననీఫలము పూర్తి అయ్యెను. రాజమండ్రి "మిత్ర"వర్గము వారు గెల్పొందిరి. క్రిందజీతవర్గముగూడ ఈ రజితపాత్రము వారు గెల్పొందిరి. నేను సునల్ల గోపాలకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షులక్రింద సభ జరిగి, తద్వర్గమువారికి, రజితపాత్ర నిచ్చిరి. వాడెపు రామూర్తి గారు దేవయ్యారామయ్యలను గూర్చి నుపన్యసించిరి.

మావైసు లీలు:—ఈ వెల 2 వ తేదీని కలకత్తాలో రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సంఘ సమావేశము జరిగినది. సం స్కరణములనుగూర్చి చర్చించుటకు ప్రత్యేకసభకు కలకత్తాలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

వృత్తాంతములు

మే 31 వ తేదీని కృష్ణాజిల్లా బందనందు 2500 నుండి బీదలకు అన్న దానము జరిగినది.

వనసగర రంపపుపాట్లు:—వనసగర రంపపుపాట్లు బస్తా రు 4-8-0 వంతున నమ్మచున్నది. దీనినుండి వచ్చురంగు తీయుచున్నారు. వనస చెట్టుపట్ట మంచినార నిచ్చును.

కర్మనుగారి విధానము:—కర్మనువిధానమును అమలు లాగికి తెచ్చెదరు విద్యాపాఠశాల కళాబుడేముల వశకుల చేయబడును నీవిలునర్వీసులో 100-కి 45 యుద్యోగములు భారతీయుల కియ్యబడునను వదలికలదు.

1917 డిశంబరు నెలలో పాట్లాట్టు పురపాలక సంఘము వారు విక్టోరియా కాలేజి యధికారమును నై కొనడని దొంతనము వారిని కోరగా దొరతనముచే రంధుల కంగీకరించి డై రెక్టరుగారిని తగిన యేర్పాట్లు చేసి నియోగించిరి.

శ్రీ కాశీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆర్యవైశ్య అన్నదాన సమాజమునందు 27 వ తేదీని బెంగులూరు కాపురస్తులగు కొల్లా నారాయణకృష్ణగారి మృత కళిత్ర అక్షయ పుణ్య లోక ప్రాప్త్యర్థం ఆర్యవైశ్య సమాధానము గాదించిరి.

మెసపాటేమియా సేన:—కర్నీలో తురుష్కులను తెస్సరుజాబునుండి తరిమిన ఆంగ్ల ఆర్మీకడకును వెయ్యవ మరలినపుడు తురుష్కులేమియానధ్యంతరము కలుగజేయులేను. రాత్రి ఆంగ్లవిమానములు పాతా లాసరుజబు, కైగ్రీనులపైని బొంబులను వదలెను.

మచిలీపట్నము వంతు వైశ్యకళామణులును ను. ప్ర సిద్ధులును అయిన విష్ణుశేట్టి రామకృష్ణయ్యగారు సుమారు వారము దినములనుండి ఉదయం 6 ఘంటలు లగాయతు సాయంత్రం 6 ఘంటలవరకు బీదల రక్షణోపాయముకోరకు రు 1-కి శే 7½ కంటకు బియ్యము విక్రయించుచున్నారు.

తిరువనంతపురము నాయుర్రులిగేడు సుబేదారు మేజరు కింఘు తీసికొనవలసి యున్నాడు. అట్లుంటు సుబేదారుగ చేయబడినది. ఇద్దరు సిపాయిలు బరతరపు చెప్పబడి మరీ నలు గురు పతులనుండి లొంగింపబడిరి. తమ జీతములను కలెక్టర్ని నోటుల మూలకముగ నిచ్చుటకు వారు తగవులాడిగాన నట్టిది ప్రైవేట్ కీడుకు మంచిది కాదని ఈదండనము విధింపబడినది.

శ్రీలక్ష్మీవైద్యకళా, దొరతనమువారి ఉత్తరపు:—అసి స్టెంటు సర్జను పదవులు 48, సబు అసిస్టెంటు పదవులు 14 శ్రీలక్ష్మీ కేంద్రములకును ఆపవలలలోని పురుషుల కియ్యబడు రేట్ల ప్రకారమే జీతబత్తులకు శ్రీలక్ష్మీగూడ మెసగుటకును దరఖాస్తుదారులను స్వయముగ పిలిచి పరీక్షించి యుద్యోగము ల నియ్యటకును చెప్పి పుర దొరతనముచే రక్షయించిరి.

స్పెషలు కాంగ్రెసు:—ఇండియామంత్రి రాజకీయ సంస్కరణములను ప్రకటించిన పిమ్మట నెలనెలములకగు ప్రజ లందరును వారిని బాగుగా గ్రహించుటకు కరకాశ మొసంగి పిచ్చుట లోకీ ఆలహాబాదుల కంటి మధ్యస్థానమున కాంగ్రె సుకు జరుపదగునని బంగారీ కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు కాం గ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి సి. పి. రామస్వామయ్యగారికి వ్రాసిరి.

నెలిముసా తీర్థయాత్ర.

లండను, జూలై 2:—యజ్ఞములను తీర్థయాత్రకుల యొక్కయు చూపరులయొక్కయు సంఖ్య తగ్గినను ఈ సంవత్సరపు ఉత్సవము చాలకాలమువరకును జ్ఞాపకమునం దుండుకొనబడును. ఏదియో సుఖాస్పృహతోన్నామన తెలి సలమునందలి అన్ని మతముల ప్రతినిధులును ఒకాదీనువృత్తి కిభరమున నచటి గవర్నరును గొప్ప మహమ్మదీయ కుటుంబ ములను జూడ వేగుట వేలవీరువకు చాల శుభమువకముగ నుండగలదు, మరి కొంచెము దూరమున నె మతగురువుల శృంగారము లున్నది. వారి క్రైస్తవులును మహమ్మదీయులును, జ్యోతిషములను సన్యాసిండుటకు చాల కుతూహలము నొందెదరు. వేలవీరునందలి అన్ని రంగుల ప్రజలకును ఆకీ రావడము లొసగబడినది.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Western Front

Violent Enemy Attempts Checked.

LONDON, June 3.

(4-25 P. M.)—A French communique says:—German pressure continues intense on the front between the Oise and the Marne. Extremely violent enemy attempts in the region of the northern outskirts of Corbieres wood and Moulin Sans Touvent were checked by our troops who threw back the enemy to the north of the last named locality. Mont De Chouy was attacked four times by the Germans and taken by them but was recaptured at point of bayonet and we remain in possession. Between Viozy and the Ourcq the enemy gained possession of Longpont, Gorcey, Faverelles, and Troesnes which, however, we recaptured by an energetic counter-attack. On the Marne the Germans reached the heights west of Chateau Thierry. We hold part of the town situated on the left bank of the river. Violent fighting occurred in the neighbourhood of the road from Dormans to Rheims which the Germans slightly crossed south of O 23. Violent and Ville En Tardenois. There is no change on the Rheims front.

French Gain Ground.

LONDON, June 3.

(12-15 A. M.)—Last night's French communique said the battle continued especially north of the Ourcq to the Marne where the enemy made his main efforts. Our troops withstood the shock of enemy forces with obstinate bravery. The enemy succeeded in regaining possession of Faverelles, but attacks at Gorcey and Troesnes failed. Our attacks west of Neuilly-St-Front drove back the enemy on Passy-En-Valois. We retook Hill 163 immediately west thereof after desperate fighting. Further south of the Torcy-Bouresches front two successive enemy attacks were broken down. On the right we recaptured Champlattat and gained ground in the direction of Ville En-Tardenois. The situation elsewhere is unchanged.

French Counter-Attacks.

LONDON, June 3.

(4-0-0 P. M.)—The French communique says:—We continued to counter-attack last evening on the whole front between the Ourcq and the Marne and advanced at various points. A violent enemy attack on both sides of the Chateau Thierry-Paris road was shattered by our fire southeast of Bouresches. We maintained our positions everywhere else. Enemy losses in these actions were heavy. We took one hundred prisoners.

Successful British Raid.

LONDON, June 3.—(12-45 P. M.)

The British communique says:—We carried out successful operations in the neighbourhood of Vieux Berguin and Merrie and advanced our line slightly at these points. We took 93 prisoners, a number of machine-guns and some trench mortars. Our casualties were light. We made a successful raid southeast of Arras, northwest of Lens and Westward of Merville taking twenty-prisoners, three machine-guns and a trench mortar. We repulsed raiders southward of Villers-Bretonneux.

Reciprocal Cannonading.

LONDON, June 3.—(10-5 P. M.)

A British communique only reports reciprocal cannonading in different sectors of the British front.

British Aerial Activity.

Twenty Nine Enemy Air-craft Felled.

LONDON, June 3.—(12-20 A. M.)

In a communique with regard to aviation F. M. Sir Douglas Haig says:—Fine weather on 1st June enabled much observation work. We brought down twenty-one German aeroplanes and drove down four out of control and destroyed four balloons. Four British aeroplanes are missing. We dropped during the day twenty tons of bombs on Zebrugge Mole, railways at Armentieres, Rosieres, Busigny and Fiers and other targets. Long distance bombing aeroplanes heavily attacked railways at Karthaus and Metz-Sablons. One British machine did not return. The night of 1st June was misty. We dropped five tons of bombs on targets in the Somme valley. All our machines returned.

Zebrugge Reconnaissance.

LONDON, June 3.

The Admiralty states that photographic reconnaissance at Zebrugge shows clearly a submarine or other vessel lying on her bilge close to the mole. This vessel was probably torpedoed by the 'North Star' on the night of April 23rd. Reconnaissance also shows a Destroyer with the deck awash three hundred yards from the mole. It was presumably sunk by an aeroplane bomb on May 20th.

Italian Front

May's Aircart Record.

LONDON, June 3.

An Italian semi-official statement says:—During May, the Italians brought down fifty-four aeroplanes and the British brought down 84. British and Italians lost four.

Palestine Front

Palestine Campaign.

British Line Advanced.

Successful Arab Attacks.

LONDON, June 3.

A Palestine communique says:—We advanced our line to a maximum depth of one and three quarter miles on a front of five and a half miles in the

coastal area southward and southwestward of Taboor capturing two post and repulsing two counter-attacks with considerable enemy loss. The Arabs renewed their attacks on the Hedjaz railway northward of Maan taking 125 prisoners and effecting important demolitions.

Mesopotamia Front

Mesopotamia Troops Withdrawn from Kirkee area.

Turks Did Not Interfere.

SIMLA, June 3.

A Press communique says:—In Kirkee area our Mounted Troops which drove the Turks over the Lesser Zab have been withdrawn. The Turks made no effort to interfere with the movement.

Our aeroplanes dropped bombs throughout the night on the enemy's camps at Fatha and near the junction of the Lesser Zab with the Tigris.

Great Britain

Indian Reform Proposals.

Questions in the House of Commons.

LONDON, June 2.

In the House of Commons replying to Mr. Wedgwood and Sir John Jardine, Mr. Montagu stated that he and Lord Chelmsford were presenting to the Premier the report containing their proposals with regard to steps which should in their opinion be taken in fulfilment of the announcement of 20th August, he was therefore unable to make a statement at present. Replying to further questions Mr. Montagu said that at the present stage the Premier and the Cabinet must have an opportunity of considering the matter.

Mr. Jayson Hicks asked "will Mr. Montagu undertake not to put any reforms into operation by Order-in-Council without bringing in a bill in the House of Commons?"

Mr. Montagu replied, "The pledge given on 20th August will be scrupulously observed."

Exchange of Prisoners.

LONDON, June 3.

In the House of Commons, replying to Mr. Faber, Mr. Hope said the possibility of extending existing arrangements with Turkey and Bulgaria regarding the exchange of war prisoners would be considered.

Replying to Mr. Henry Williams he said Turkey had not yet notified the date on which the thousand and invalid prisoners available for exchange would be embarked, in spite of British pressure to accelerate the date. A Dutch official was "enroute" to inspect Turkish internment camps.

Torpedo Badge for Lascars.

LONDON, June 2.

The Board of Trade states, that lascars are eligible for the new torpedo badge if they have completed a further voyage in a British ship after serving in a British merchantman sunk or damaged by torpedo or mine. Application must be made personally at the Mercantile Marine office.

I. C. S. Examination.

Effect of Revision of Regulations.

LONDON, June 3.

The object of the change in the regulations for the Indian Civil Service examinations cabled on May 25th is not as then stated but to remedy the defect in the restrictive regulation of last year in not differentiating between Native States and foreign countries. It frequently happens that a son of a Native State subject is born in British India or his father or both parents have acquired the status of British subjects, hence the modification of last year's regulation making eligible a British subject if although he or his father or mother was not born within the King's allegiance, his father was at the time of his birth a British or Native State subject and if such father was or continued to be so until his death. In cases where both the intended candidate and his parents are Native State subjects there is another door of access apart from naturalisation namely notification of individual eligibility by the Governor General in Council. The general effect of the revision of the regulations is to facilitate the admission of a British subject of Native State parentage.

The Silver Market.

LONDON, June 2.

Messrs. Montagu's report says:—The price was again unchanged. Tone continues good. A fair amount of silver changed hands. Shanghai exchange gained a fraction. In connection with the recent United States Act providing for the melting down of 350 million silver dollars it is not worthy, that purchases of silver to replace the dollars melted down must be made in the United States of the product of mines or the reduction of works in the United States, also that no limit to the date of delivery of the proposed purchase is laid down.

General

Japanese Cruiser Refloated.

LONDON, June 2.

BATAVIA.—The Japanese Cruiser "Kasuga," which went ashore on the Bank Island in January, has been refloated.

Greek Successes.

LONDON, June 3.

A French Eastern communique dated June 1st says:—Several enemy attempts during the night to recapture positions south of the Siruma completely failed. The Greeks extended their gains west of Sheadilgen taking one hundred prisoners.

Neby Musa Pilgrimage.

A Memorable Event.

LONDON, June 2.

Although the numbers of pilgrims and spectators naturally diminished owing to the war this year's Neby Musa pilgrimage will remain for ever memorable. It augured well for the future of Palestine when through some happy inspiration representatives of all religious bodies in Jerusalem were united to meet the Governor and principal Mahomedan families on the slopes of the Mount of Olives. Not a great way off were the "Tomb of the Prophets" resting places of those followers of Moses whom Christians, Mahomedans and Jews delight to honour. Prayers invoking blessing on the pilgrims included one for all the communities in Palestine and one for the prosperity of the present rulers of the country.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

Curtis Scheme is our Lot.

Two Costly Departments to be Handed Over to Us.

CALCUTTA, June 3.

Says the "Indian Daily News" a story is going about that Mr. Curtis scheme has been adopted and that the departments of Sanitation and Education will be handed over to Indians to do what they like and that 45 per cent of the Civil service are to be Indians.

The Special Congress.

The Secretaries of the Bengal Provincial Congress Committee have written to Mr. C. P. Ramaswamy Iyer, General Secretary, All-India Congress Committee, not to call the special session of the Congress till after a month has elapsed from the date of the announcement shortly to be made by the Secretary of State, to enable people to study the scheme and to hold the Congress at some central place like Lucknow, Allahabad or in the Central Provinces.

The Moslem League

At an extraordinary meeting of the Bengal Presidency Moslem League held yesterday it was decided on the motion of the Hon'ble Mr. Fazlul Huq to invite the special session of the All-India Moslem League to Calcutta to discuss Mr. Montagu's reform proposals.

Second Indian War Loan.

Great Demonstration in Calcutta.

On King's Birthday.

9 CRORES SUBSCRIBED.

CALCUTTA, June 3.

A great patriotic demonstration was held on the occasion of the King Emperor's Birthday in the grounds of the Government House, Calcutta, to inaugurate the second Indian War Loan. The proceedings were characterised by greatest enthusiasm and in the words of Mr. Surendranath Bannerjee, one of the speakers, the scene presented was an unprecedented in the records of Government House and indicated the sympathetic attitude of all classes of the residents in Bengal towards the Government in its determination to do all in its power to help to prosecute the war to a victorious conclusion. A dais had been erected round the base of the famous brass cannon from which His Excellency the Governor presided supported by official and non-official notables of every community in Bengal. In the huge semi-circular amphitheatre in front formed by the southside of the Government House, an immense concourse of people estimated at six thousand was accommodated while many hundreds more found room behind the dais. Great interest was shown in the full sized model of a "tank" which is taking a prominent part in the campaign in Bengal. As the public were freely admitted into the Government House to attend the meeting the attendance was a record one. This was the second occasion when a function at the Government House was thrown open to the public, the first occasion being during the Red Cross sale held at the Government House by H. E. Lord Carmichael a few months before he left Bengal. The chief feature of the meeting was the keen desire exhibited on the part of every speaker to make

An Attempt to Beat Bombay this Year

in the matter of contribution to the war loan and the start that was given was very encouraging as was evident from the fact that His Excellency at the conclusion of the meeting announced that applications received to-day till 3 P. M. amounted to nine crores. His Excellency opened the proceedings by reading the following telegram from H. E. the Viceroy:—"Greatly appreciate the efforts being made to make the new war loan a brilliant success and hope to-day's meeting will further this end, and that Bengal will make a response worthy of her."

H. E. the Governor in the course of his address said that if the loan were raised in Great Britain instead of in India would have to pay interest to Great Britain, but if the whole loan was raised in this country the people here would get the interest. This point of view at least must excite the highest enthusiasm of everyone in India and particularly of those whose sense of economic prosperity was shocked by the apparition of that provoking spectre, the economic drain. This was one reason why from the view point of self interest they would make the war loan a success. The second reason why they should subscribe was that this big war could not be carried on without vast expenditure of money and that if the Government could not get money by borrowing they would have to raise the money by taxation. They knew very well which was better voluntary loan or taxation. The money raised by taxes is gone for ever while the money lent would come to the people with interest and profit. There was yet another reason why Bengal should make the loan successful. Much of the money raised was being employed to purchase commodities, which, before the war, was being imported but were now made in this country in increasing quantities. The war loan was laying the foundation of

Indian Industrial Development.

They must realise that the triumph of Germany in the war meant the triumph of the system of thought which was the very negation of those attributes which civilization and humanity claimed as their own. In the interests of civilization, humanity and liberty, Bengal should make the war loan a great success. His Excellency said that he would view with greatest disapprobation any attempt on the part of the Government officials to put pressure on the poor people to subscribe to the war loan.

Sir L. Sanderson.

Sir Lancelot Sanderson, Chief Justice, addressing the meeting, said that Germany had deliberately planned and undertaken this war with an ambition to establish tyranny over the whole civilized world. The war now being waged was a war of honour against dishonour, truth against lies, freedom against servitude, and he was sure Bengal would come forward to do her bit in helping the cause of right and justice.

Mr. Ironside.

Mr. W. A. Ironside said that last year Bengal was badly beaten by Bombay in the contribution to the war loan. He urged that Bengal must try her best to put in as much money as possible and maintain her position as the premier province in India. He hoped that Bengal would take the first and prominent place in this war loan.

Mr. Bannerjee.

Mr. Surendranath Bannerjee addressing the meeting said that the war loan movement was essentially a swadeshi movement as the money would circulate in India as well as the pockets of Indian merchants and lay the foundation of industrial development. He appealed to rich men to contribute their utmost as failure on their part would lead to taxation which meant great hardship to the poor classes. The Hon'ble Mr. Fazlul Huq, Rai Sheoprasad Jinnallah, Messrs Rangalal Poddar and Panch Cowrie Bannerjee addressed the meeting and made a vigorous appeal for the success of the war loan. The last two speakers addressed in the vernacular. His Excellency in winding up the proceedings announced that Bengal had made a good start and the applications received till 3 P. M. that day amounted to about nine crores of rupees.

Punjab

Recruitment.

Public-Meeting at Lahore.

LAHORE, June 3.

Another largely attended public meeting to encourage recruitment for the Indian Defence Force was held last evening at the Town Hall under the presidency of the Hon'ble Justice Shadi Lal Sarala Devi Chaudrani moving a resolution for the formation of recruitment sub-committees all over the province said that the mandate had gone forth from on High to India to be awake, to be no longer a slave to fate or foe and that she would now make her fate and meet her foe. She regretted that the Arya Samaj leaders who enjoyed the implicit confidence the educated were not summoned to the Delhi Conference, and pleaded for the raising of the age limit so as to include members of the bar for the force. Dr. Gokal Chand Narang, Barrister, said that national health, national education, national industries, national defence, all go hand-in-hand with Swaraj or Home Rule. In reply to the observations by one speaker that the recruits for the defence force did not receive the treatment they expected, three Chief Court pleaders whose sons were in the force stood up and gave emphatic repudiation to the allegation stating that their sons received every consideration and courtesy from the officers, and that military drill had a wonderful effect on their general health.

Justice Shadilal in bringing the proceedings to a close referred to the statements by an M. Sc. student, a member of the force who narrated his edifying experience at the last meeting and emphatic declarations by the parents of recruits and assured them that all suggestions would receive most sympathetic consideration at the hands of the military authorities.

South India

Victoria College Palghat.

To be Taken Over by Government.

PALGHAT, June 3

The Chairman of the Municipal Council, Palghat, submitted for orders a copy of the resolution passed at the meeting of the Municipal Council held in December 1917 unanimously requesting the Government to take up the management of the Victoria College. After careful consideration of the various representations made the Government are pleased to direct that the Victoria College at Palghat be taken over at an early date under direct department control. The Director is requested to submit detailed proposals to give effect to the decision.

Women's Medical Service.

Government Orders.

COONOR, June 3

The Government in passing orders on the Surgeon General's proposals for the constitution of a women's medical service in this Presidency, approve of the proposals in respect of the cadre of the Assistant Surgeon branch. The Surgeon General proposes that the cadre of the Assistant Surgeons' branch including the leave reserve may be fixed at 48. The Surgeon-General proposes that the Sub Assistant Surgeons branch of this service should consist of 14 appointments. The Government have decided that lady Assistant Surgeons (including apothecaries) and Sub-Assistant-Surgeons should be granted the same rates of pay and allowances as those drawn by members of the corresponding classes in the male medical services. Recruitment by competition is not practicable in the present circumstances. Applications should be invited and the best candidates selected with reference to their qualifications and past experience.

The Surgeon-General is requested to report when he should propose to introduce the scheme.

Breach of Military Discipline.

Sepoys Refuse to Take Notes

Dismissal Orders.

TRAVANCORE, June 3.

The Subadar-Major, 2nd Battalion, Nair Brigade, Travancore is to be retired from the service and the Adjutant made a Subadar. Two sepoy were dismissed and four discharged. This punishment is understood to be awarded in connection with the recent representation made to His Highness the Maharaja of Travancore direct regarding the issue of currency notes for their pay, such representation being considered a breach of discipline and a violation of the standing military orders.

Jackwood Sawdust.

A Demand for it

ALLEPEY, June 3.

A regular demand has sprung up for jackwood sawdust, which is now selling at Rs. 4-8-0 per bag. The substance issued for the extraction of a yellow dye, and this circumstance seems to have led some people into the belief that a brand new industry has just been discovered in Travancore. This is really not so, for, as a matter of fact, the people of this country have for centuries possessed a very good knowledge of the numerous economic properties of the jacktree, the timber of which so nearly resembles Mahogany. That the bark of the tree yields a tolerable fibre is well known. As for the yellow dye, this has from very early times been obtained from the wood, but more preferably from the shavings and the saw dust, by a process of decoction fixed with alum and intensified by termeric.

Weather Report

SIMLA, June 3.

The monsoon has weakened in the north of the peninsula but has extended into the United Provinces and East Punjab. The western depression has given some rain in Kashmir. Rainfall has been nearly general in Assam, Bengal, Bihar and Orissa, and Malabar, local in Burma east and north Punjab, Kashmir, East Central Provinces, Hyderabad and Mysore. A few falls occurred in the United Provinces, South West Punjab, Koken and south east Madras. The chief amounts are: Sibsagar and Dhubri 1 1/2 inches, Silchar 2, Shillong 3, Cherrapunji, 9, Cox's Bazar and Jalpaiguri 5, Burdwan and Bogra 1 1/2, Darjeeling 3, Sambalpur 4, Chaitanya 1, Darbhanga 1 1/2, Patna 2, Allahabad, Ludhiana, and Simla 1, Kuthab 2, Pendra and Bangalore. Temperature is considerably below normal in central parts of the country.

Forecast: - Diminution of rain in north Bengal.

వి. వి. ఆనర్లు పరీక్షా ఫలితము

ఫిజికల్స్ పైన్సు.

రెండవ తరగతి.

20, 21.

మూడవ తరగతి.

22, 25, 26.

వి. వి. పరీక్షా ఫలితములు.

రెండవ తరగతి.

100.

మూడవ తరగతి

102, 104.

వి. వి. పరీక్షా ఫలితములు

బ్రిలియన్సెట్

2, 8, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 59, 60, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 83, 87, 83, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 107, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 117, 119, 120, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163

గ్రూపు, (i) గణితము (మేథమేటిక్స్)

10, 30, 32, 39, 40, 128, 177, 399, 401, 459, 474, 498, 504, 507, 548, 546, 547, 577, 617, 629, 645, 647, 649, 650, 680, 664, 676, 683, 686, 699, 729, 761, 899, 964, 1095, 1106, 1195, 1197, 1251, 1266, 1279, 1291, 1300, 1346, 1349 1360, 1365, 1379, 1399, 1431, 1447, 1466, 1467, 1483, 1544, 1545, 1560, 1561, 1565, 1694, 1708, 1728, 1760, 1772, 1815.

కరీర శాస్త్రము. (ఫిజికల్ సైన్సుస్).

ఫస్టు డివిజన్.

1077 1201.

ఇతరులు

19 99 103 125 204 257 348 380 431 466 494 511 525 535 563 569 611 613 618 728 747 983 1092 1175 1274 1332 1368 1401 1403 1455 1471 1517 1522 1263 1573 1574 1597 1604 1612 1705 1762 1775 1781.

ప్రెకాలజీ, ఎథిక్స్ లాజిక్, లేక ఒక భాష.

1 7 34 35 36 49 50 59 61 69 85 91 94 98 108 117 150 152 158 175 196 198 199 201 214 218 230 233 246 250 252 263 269 276 279 280 281 297 307 313 314 318 319 321 326 327 329 330 331 344 360 362 376 389 392 438 468 478 480 498 501 506 516 518 521 524 532 534 536 542 553 565 571 572 600 606 612 623 626 633 634 636 639 640 675 678 689 840 841 863 890 1018 1084 1101 1105 1132 1246 1248 1250 1284 1285 1575 1853 1884 1886 1910.

ఆంగ్లేజర భాషలు.

340 497 1145 1211 1218 1231 1237 1256 1261 1277 1345 1509 1521 1523 1730 1733 1734 1739 1742 1752 1754 1755 1774 1777 1780 1798.

కరోమనీసికరీక్ష.

4 5 6 7 10 11 12 13 14.

విద్యానీకరీక్ష.

18 19 20 21 24 25 26 27 29

స్వరాజ్య దినము.

మీరు స్వయండియా డేయరీని చూచిందా? మీరు 16-వ తేదీ స్వరాజ్యదినమని మీ కెల్లరకు చెబితే చాలు. సామ్రాజ్యమను స్వపరిపాలనము భారతదేశము మా స్వతంత్రము గావించుకొనవలెనను నూత్నమునకు మనము దృఢపక్షములమై సాయ మొసంగి ఆ దినమున ప్రజలు తమ దేశభక్తిని వెల్లడించుట విధ్యుక్త ధర్మము.

1914 ఆగష్టునందుకలె నే ఢిల్లీ సమావేశము కూడ ప్రజల కుత్సాహపూరితముగ నందు నని తలచితిమి. ఆ సమయమున భారతీయుల మానసముల నుత్సాహపూరితము గావించు ప్రకటనమును రాజప్రతినిధి గ విచునని తలచితిమి. హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్య మొసంగబడునని ప్రకటించి శ్రీతిహ ప్రభుత్వమునాడు ప్రపంచమునంతట ఆశ్చర్యకరముగా గావించునని తలచితిమి. కాని యాతలంపులెల్ల కష్టములాయెను. ఢిల్లీ సమావేశ మైనతరువాత ప్రజలలో ఉత్సాహ మెక్కుడు కాలేదు. మండితదణమున మనము గోల్పోతిమని యెల్లదను బలుకుచున్నారు. ఇందుమూలమున, మన దేశముపై శత్రువులు దాడివేదలినపుడు దేశ ప్రజలు దేశరక్షణము గావించని తలంపరాదు. స్వరాజ్యసందేశము తిరస్కృతమగుటచేతన, నాయకుగారి కిది గాఢోద్వేగమును గూర్చి మదిరాసు ప్రభుత్వము వారికి మిగుల ఆతురత కలిగి యుండుట చేతన మిక్కిలిందలి వారి విజయమునకు బూర్వము భారతదేశమునకు స్వరాజ్యప్రసాద మకసర మని మన ప్రభువులు గృహింపజేయుచున్నది. హిందూదేశము సామ్రాజ్య శ్రేయస్సునకే స్వరాజ్యమును వాంఛించుచున్నది. ఇందులకు గతతర్జునమున జూను 16 మొదలు సెప్టెంబరు 16 తేదీనరకు జేయుబడిన రీతి నే ఆంధ్రోద్యమము గావించుట త్యాగశ్రమ కావున జూను 16 తేదీ యొకపర్వదినముగ నుండుట బహుశము. ప్రతి పల్లెయందును ఈ యుత్సవములు జరుపబడుగాక. మనకుందలి విభేదములను దూపుమీ వికమత్యమును సెలకొల్పవలెను. ఈ స్వరాజ్యోద్యమమునకు బాధ్యతావిరహితులు కారణము కాదనినూ, భారతప్రజలే యిందుల కాంధోద్యమము గావించుచున్నారనియు బ్రిటిష్ ప్రభాస్వాద్యమును, సంగ్రామశక్తి కష్టము గ్రహించుకొని మనము వర్తింపవలెను.

మనమిప్పుడు సంసిద్ధులము కావలెను. మనకు పదిరెండు దినములు మాత్రమే గడువుగలను. ఈలోపుగ కరపత్రికలని పంచివెట్టవలెను. శ్రీలు కూడ ఈ దినముమై శృద్ధవహించవలెను. ఉత్సవముల సేర్పాట్లు గావించవలెను. మనమే కాకయుల్ల కై ప్రయత్నింపవలెను. కాంగ్రెస్సు సంఘములను హోమయూలు సమితులును ఆ దినమున పృథం చునకు హిందూదేశము సందేశమును బంపవలెను. ఇపుడే కార్యమున నుపక్రమించి, యావిషయమై అరణ్యముగాను 7 బ్రాడ్వే, మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

గుడివాడయందు దోపిడి

ఆయ్యా, 24-5-18 వ తేది సాయంత్రము గుడివాడ బజారులో సభజరిగి, 21 వ తేదిని జరిగిన అల్లరిని ఆణచిన దీర్ఘాటికలెక్టరు రామశెట్టి సుబ్బయ్య నాయుడు గారికి 500 రూపాయలు విలువగల తుపాకియొకటియు, బంగారుపతకమును ఇచ్చుటకై తీర్మానింపబడి ఆస్పదే చందాబుక్కు చేయబడినది. ఆసభలో ఒక్కముఖ్యునియను నెవ్వరును చూచుటలేదు. సబుమేజిస్ట్రేటు గారు మొట్టమొదట బజారుకు వచ్చినవెంటనే, అతిహృదయగ వోపిడిగాడు ఒకడు గునపముతో బట్టలకొట్టుపగులగొట్టుచుండగ, వయోవృద్ధులైనను నిజమైన సహజ మహమ్మదీయపర్యాక్రమముతో స్వయముగ వాని చేతనుండి పలుగు లాగుకొని, తుపాకులు ప్రెస్టుటకు హుకుమ్ ఇచ్చెను. ఈ మేజిస్ట్రేటు, మహమ్మద్ గులామ్ ఖాన్ ఖాన్ పా హెబ్ గారి పర్యాక్రమపుచర్య యెంతయు క్లాఫునీయమును కృతజ్ఞతాపాత్రమునై యున్నది. గుడివాడ.

పురవాసి.

II

రాజమండ్రిలో హెచ్చుధరలు

ఆయ్యా, ఈ గ్రామమునకు దోపిడి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది. జిల్లాకలెక్టరుగారు ఇచటకు 4 దినములందు వచ్చి ప్రతినిధియు ప్రతిరోడ్డును తిరుగుచు పరీశీలించుచు ఈ దినము ఉదయమున మెయిలుబండివారి కాకినాడకు పయనమయి వెళ్లుసమయమున మాలమిడిగ పాటకపు ఇనము రమారమి 500 వందలనుండి గోదావరి రైలువేస్తేనువద్ద గుమిగూడి, పయనవారిని ఏదియో కట్టములు అనగా కట్టుకొనుటకు గుడ్డయు, తినుటకు బియ్యము చాల త్రయముగా నున్నది. మా పేద జనులకు కష్టముగానున్నది. ఏమి సెల విచ్చెదరని గొల్లునప్రాధికార ఎల్లండిరోజున వచ్చి మీకు సదుపాయములు జరిపెదననిచెప్పి వారు వెళ్లిరి. అంత యావత్తుజనము తిరిగివరలిరి. అందుకు ఇచట బియ్యము బట్టల వస్త్రములు కొన్ని కొన్ని సదుపాయపు ప్రయత్నములు జరుపుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. ముందయినను ఈ విషయమున రక్షకప్రభుత్వము వారు పూనిక వహించెదరని నమ్మియుంటిమి.

రాజమండ్రి మే 31.

పురవాసి

III

దొంగలు కొట్టుట.

ఆయ్యా, నియోగిమహాజన సభా గౌరవ ప్రధానకార్యదర్శియు స్వధర్మప్రవర్తకులును ఆగు శ్రీదైవాద్యైత మతస్థాపన కోటిశ్రీ శర్మకాశ్మీగారు ౫౮ సెల 28 తేది రాత్రి తమ స్వగ్రామమునుండి నరసరావుపేట మార్గమున గుంటూరుకు వచ్చుచుండగా గాత్రి ఘం 12 ల సమయమున దొంగలు ప్రాణాపాయకరముగ కొట్టి కొట్టు 4 వందల రూపాయలు బంగారు మెడలోను వస్త్ర ౩ వందల రూపాయలు ధరిత ఆస్తియు అపహరించిరి. శ్రీ కాశ్మీగారు ప్రస్తుతము గుంటూరునందె తగుచిత్త పొందుచుండిరి. స్వయతాభిమాన్యులగు ఎవరైనను వారివల్ల ప్రతివత్సరము నిర్వహించబడుచుండె గురుజయంతి గుర్వారాధనయు నియోగి మహాజనసభయు జరిపి స్వయత తత్ఫలకొరకు పాత్రులగుదురుగాక. శర్మకాశ్మీ గారు తమకు సంభవిచ్చిన ఆపత్తును ఆత్మలకు వికరపరచుకొనుటకు వారికి తగిన దెబ్బలచే కుడిచేయి స్వాధీనముగా నున్నది. మామూలు స్థితికి దాదాపు శేలరోజులకుగాని సంభవించ నేరగు లోకోపకారులకు శర్మకాశ్మీగారికి సంభవించినవివత్తువ స్వయతత్ఫల లందఱు సానుభూతిని గనంబరుచుట ముఖ్యధర్మము.

గుంటూరు.

కో. బాలకృష్ణయ్య.

IV

గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల సభ.

ఆయ్యా, విశాఖపట్టణములో జరుగు గ్రంథాలయసభ కేవలము తీర్మానములతో లాంఛనాలతో ముగియునా? లేక ఏదైనకార్యక్రమమునుగూర్చి ఆలోచన జరుగునా? దేశములో ఔషధ మెక్కుడగుచున్నది! దొంగలవలసభయ మెక్కుడగుచున్నది! జర్మనులవలస భయము కలుగవచ్చునని వైకుంఠము గారు నడివియుండిరి. ఈ కష్టముల నన్నింటినుండి దేశయులను

తప్పించుటకై భాండాగారస్థాపకులు ఆలోచింప నలయును. వైద్యములోకి జనులను చేర్చి, దేశీయదాగ్ధమైత్తి దీక్షవహింప నలయును.

౫౮ నాలుగు సంవత్సరములలో ఈ లాటి పనులను గూర్చి ఆలోచించిన నే దెంతయో ఈ పనులను సాధించుట సులభముగనుండి యుండునుగదా. ప్రయాగలో రమాకాంత మాలవ్యగారి ఆధ్యక్షతక్రింద విచ్చిక సేవకులు చేసినవని ఒక పర్యాయము స్మరణకు తెచ్చుకొనుడి. ఆంధ్రదేశముగ ఎన్నియో ఉత్సవములు జరుగుచున్నవికదా! యాత్రికు లెంతయో కష్టముపాలగుచున్నారదా! భాండాగారములు కేవలము మాటలతో కాలము పుచ్చక ఒక విచ్చిక సేవాదళముగ కూడి యాత్రికుల కష్టములను నివారించుటకై ప్రయత్నము చేయ గూడదా?

బాధకసభలో గ్రాంథిక గ్రామ్య పదములను గూర్చిన వాదముకై కాలమంతయు వ్యర్థపుచ్చబడెను. ఈసంవత్సరము ఆలాటివ్యర్థ కాలక్షేపము చేయక కార్యసాధనను గూర్చి యోచించుటచుంచిది.

ఈవైవిధ్యములను బాగుగ నెఱిగినవారితే ఉపన్యాసముల నిప్పించి కార్యదక్షతను చూపుదురుగాత యని విశాఖ పట్టణసన్మానసంఘము వారిని కోరుచున్నాను. విక్రమదేవ వర్మగారు క్షత్రియులు కూరులు. వారు చేయుపనులు వారి ప్రతిష్ఠను వేసేళ్ల ప్రకటింపగాత!

ఒక భాండాగారకుడు.

లోక మాన్య

బాలగంగాధర తిలకుగారి

జీవితము - ఉపన్యాసములును (తెలుగు) 0-4-0.

జాతీయగ్రంథప్రచురణ సమాజమువారిచే వైపుస్తకమును అట్టివేయగు స్వరాజ్యము, గాంధీ, లజపతిరాయ దేశదాగ్ధ్యము మొదలగు జాతీయగ్రంథములు ప్రచురింపబడుచున్నవి. చందాదారులగుటకు వాగ్దానము తప్ప వేయరును అక్కరలేదు. ప్రచురింపబడు పాత్రములన్నియు పుచ్చుకొన్నచో సాలకు 8 రూపాయల కంటె హెచ్చుకాదు. దేశాభిమానులు త్వరపడి చందాదారులై తోడ్పడవ్రాద్దాము.

గాడేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మ, (1178) జాతీయగ్రంథప్రచురణ సమాజం, సిఐఐపురం.

కన్యక కావలయును.

14-సంవత్సరముల లోపుగలదియు విద్యావతియుక్షత్రియశస్య గాకున్న శేలమక్షత్రియ, బొందిలిక్షత్రియ, నాయుడు, వస్త్రాలలో బాలవితంతు వయినను అంగీకరించబడును. వరుడు 82-సం. గౌరవకుటుంబమునకు చెందిన మందరుడైన క్షత్రియుడు. సెలకు 100-0-0 లు స్వార్థితమువలన సంపాదించుకొనునాడు—వివరము తెలియగోరువారు.

అడ్రసు:—వెంకటేశ్వర్లు, కేరాఫ్ ఆంధ్రపత్రిక.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యె దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యుపన్యాసములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు. సెల రూపు 1-8-0. సోన్లేజి కేసు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 1, తంబుశెట్టిపేట, మదరాసు.

నోటిసు.

తిరుమల తిరుపతి వస్త్రరా దేవస్థానములకు 1918 సం॥రం జూలై నెల తే 1 ది మొదలు ఒక సంవత్సరమునకు (1-7-18 మొదలు 30-6-19) వరకు) కావలసిన ఈ అడుగున కనిన సామానులను పరిమళములను సప్లయి చేయుటకుగాను, మా సలాలతోడను, ధరల పట్టిలతోడను శీలు చేయబడిన టెండర్లు అనగా అర్జీలు పంపుకొన గోరువారు 1918 సం॥రం జూలై నెల తే 20 దికి లోగా ఈ దిగువ సంతకం చేయువారికి చేరే లాగున పంపుకోవలయును. టెండర్ అర్జీలకవర్గ పయిన సామానులు పరిమళముల టెండర్లు అని వ్రాయవలయును. ప్రతిటెండరుతోడను రూపు 100 నూలు రూపాయలు డిపాజిట్టు పంపుకోవలయును.

సం.	దిస్తుల పేరు	దిస్తుల పేరు	దిస్తుల పేరు	దిస్తుల పేరు	దిస్తుల పేరు
1	శ్రేష్ఠ మైన నెలూరు పాత బియ్యము	రూ 1 కి శ్రేష్ఠ	2200-0-0	కొల్ల శ్రేష్ఠ	
2	మేలైన పచ్చి కర్పూరం	శ్రేష్ఠ 1 కి రూ	194-0-0	తూనిక శ్రేష్ఠ	
3	మేలైన నూర్యమా	డిల్ రూ	90-0-0	డిల్	
4	మేలైన కస్తూరి	౫౫ ఎత్తు 1 కి	(168)	౫౫ ఎత్తులు	

2. ఈ దిగువ చెప్పబడు సామానులను పరిమళములను వై చెప్పబడిన ఒక సంవత్సరమునకు సప్లయిచేయు హక్కును 20-6-1918 తేదిన తిరుపతి దేవస్థానం అఫీసులో ఏలం వేయబడును.

సం.	దిస్తుల పేరు	దిస్తుల పేరు	దిస్తుల పేరు	దిస్తుల పేరు	దిస్తుల పేరు
1	శ్రేష్ఠ మైన తెనాలిపాతబియ్యం	218624-0-0	కొల్ల శ్రేష్ఠ		
2	మేలైన నెయ్యి	2000-0-0	తూనిక		
3	శ్రేష్ఠ మైన మంచినవ్వులనూనె	2064-0-0	డిల్		
4	శ్రేష్ఠ మైన పుసుగుచట్టం	100-0-0	తూనిక శ్రేష్ఠ		

ఏలములలో సవాల్ చేయగోరువారు రూ. 100 లు (నూరు రూపాయలు) డిపాజిట్టు కట్టవలయును.

3. ఏయొక్క టెండరుగాని లేక ఏలంలో ఆఖరు సవాలునుగాని కారణములు చెప్పకయే నిరాకరించుటకు ఈక్రింద చేవ్రాలుచేయువారు స్వతంత్రులై యున్నారు.

మంజూరుకాబడిన టెండర్ గాని లేక ఆఖర్ సవాలుదారుడుగాని మంజూర్ కాబడిన తేది లగాయతు 10 రోజుల లోపల తాను అదివఱకు కట్టి యుండు డిపాజిట్టు వై కం గాక తన కంట్రాక్టును క్రమముగా జరుపుటకుగాను సదరు సంవత్సరమునకు పూర్తిగా తాను సప్లయిచేయు వస్తువుల అందాజు క్రయమిద రూ 100-0-0 కి నూటికి రూ 1-0-0 వక రూపాయవంతున జాస్తి జామీను ప్రత్యేక మొత్తము కట్టవలయును.

మరిన్ని టెండరుగాని లేక ఏలంగాని మంజూరు అయిన తేది లగాయతు 15 వదహైదు రోజుల లోపల క్రమముయిన స్టాంపు కాగితముమీద తన స్వంతభిర్లుతోటి నిర్ధారణ చేసియుండు మహాదా ప్రకారము ఖరారునామా వ్రాసియివ్వవలయును. నిర్ధారణ మహాదాను తిరుపతి దేవస్థానం కచ్చేరిలో చూచుకోవచ్చును.

వైకనిన వరతులలో ఏది తప్పినను మరల క్రొత్త టెండర్లు కోరబడి మరు యాలమును వేసి అందువల్ల దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును వార్గవలన రాబట్టుకొనడమేగాక తాము అదివఱకు కట్టియుండు డిపాజిట్టు వైకమున్ను జాస్తి జామీను మొత్తమున్ను వాపసు యివ్వబడజాలను.

4. టెండర్లు ఏలములు మంజూరు అయిన తోడనే మంజూరుకాని టెండర్ దార్ల యొక్క డిపాజిట్టు వైకమున్ను వారు పంపుకొన్న మాస లాలున్ను యేలంలో మంజూరుకాని సవాల్ దార్ల డిపాజిట్టు వైకమున్ను వార్లకు వాపసు చేయబడును.

దేశస్థానం ఆఫీసు, } (8d) శ్రీ మహాంతు ప్రయాగ తిరుపతి. } దాసదేవారు, విచారణకర్త.

